

Arbeids- og sosialdepartementet	
Saksnr.: 2004	Dok.nr.: 123
Arkivkode: 416.9	Dato: 03.11.04
Avd.: SAP-K	Saksbeh.: ELH
U.off.:	

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep

0030 OSLO

Dato: 1.11.2004
Vår referanse: 04/01185
Saksbehandler: Knut Melheim
Juridisk seksjon
Telefon: 22 24 17 11
E-post: knut.melheim@spk.no
Deres dato: 22.07.2004
Deres referanse: 20401570-/LW

NOU 2004: 13 - NY ARBEIDS- OG VELFERDSFORVALTNING

OM SAMORDNING AV AETATS, TRYGDEETATENS OG SOSIALTJENESTENS OPPGAVER

HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til departementets brev av 22.7.04 vedlagt høringsbrev og NOU 2004: 13.

1. Innledning og sammendrag

Innledningsvis er det nødvendig å understreke Pensjonskassens hovedanliggende når det gjelder organisering av trygdeetaten m.v. Trygdeetaten har to sentrale grenseflater mot Statens Pensjonskasse (heretter kalt SPK) :

1. Trygdeetaten foretar skattetrekk og utbetaler pensjonene fra SPK.
2. Trygdeetaten - og fra 1.1.2002 aetat - har ansvaret for å gi melding om ytelser etter lov om folketrygd, som år om annet medfører samordningsfradrag i størrelsesorden 30 milliarder kroner i offentlige tjenstepensjonsordninger. I 2003 utgjorde samordningsfradraget i pensjoner fra SPK 14,8 milliarder, mens det kom 11,7 milliarder til utbetaling etter samordning.

Også etter en eventuell framtidig overgang til et nettosystem for de offentlige tjenstepensjonsordningene, vil samordningen måtte videreføres i mange tiår. SPK ser det som nødvendig at det foretas en separat utredning om de administrative systemene og rapporteringen av samordningspliktige ytelser før valg av organisasjonsmodell foretas, herunder en presisering av de krav som må stilles til aetat og trygdeetaten, for å sikre en forsvarlig håndtering av ansvaret etter lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser.

Vi har en spesiell interesse knyttet til at de administrative løsninger og de elektroniske systemer i RTV og aetat - og like mye i en ny arbeids- og velferdsforvaltning - fungerer tilfredsstillende.

foliennummer	
titel	
autor	
datum	
ort	

Die folgenden Angaben sind zu entnehmen:

1. Name des Verfassers: ...

2. Titel des Werkes: ...

3. Ort und Datum der Entstehung: ...

4. Inhaltliche Zusammenfassung: ...

5. Bewertung des Werkes: ...

Die folgenden Angaben sind zu entnehmen:

1. Name des Verfassers: ...

2. Titel des Werkes: ...

3. Ort und Datum der Entstehung: ...

4. Inhaltliche Zusammenfassung: ...

5. Bewertung des Werkes: ...

Vi viser til at aetat i dag, 2 ½ år etter at attføringsreformen ble innført, bare i begrenset utstrekning oppfyller meldingsplikten etter samordningsloven, til tross for betydelige, men forgjeves forsøk på oppfølging fra både SPKs og KLPs side. Aetat og trygdeetaten har ulike utbetalings- og meldingsrutiner. Vi ser et åpenbart behov for å vurdere en felles teknologisk plattform og et felles IKT-system for utbetaling av ytelser fra aetat og trygdeetaten, etter at ytelser ved uførhet i økende grad er overført til aetat.

Det er stor fare for at den lave oppmerksomheten rundt og forståelsen av samordning av offentlig tjenstepensjon i aetat og Arbeidsavdelingen i Arbeids- og sosialdepartementet fører til betydelige økonomiske tap for det offentlige.

Det er i den forbindelse ganske illustrerende at forholdet til samordningsloven og samhandlingen mellom folketrygdens organer m.v. og tjenstepensjonsordningene knapt nok er omtalt i NOU 2004:13. Verken SPK eller KLP var oppført på den opprinnelige høringslisten.

Med dette som det overordnede utgangspunkt og klare forutsetning, vil SPK for øvrig ikke ha (like) sterke meninger om valg av ny organisasjonsmodell. Vi legger da til grunn at forholdet til samordningslovens bestemmelser og hensynet til tjenstepensjonsordningene for øvrig vil bli tilstrekkelig ivare tatt i enhver ny organisasjonsmodell.

Vi ønsker likevel å kommentere et par av de modellene som utvalget har lansert.

2. Nærmere om enkelte punkter

Til punkt 9.4.1, jfr. punkt 10.5/10.6 om statlig arbeidslinje

Utvalget anbefaler en "delt løsning" med opprettelsen av en etat for arbeid og inntekt og en pensjonsetat (=Modell 1: Statlig arbeidslinje). Dette kan sies å tilsvare dagens organisering med trygdeetaten på den ene siden og aetat på den andre siden. Formålet er likevel å flytte alle trygdeetatens arbeidsrelaterte oppgaver til etaten for arbeid og inntekt, herunder ytelsene ved uførhet. Dagens aetat vil mao få eneansvar for hele "arbeidslinjen". Vi har forståelse for at man ønsker å rendyrke en etat for arbeidslivet og tilhørende ytelser. En slik videreføring av dagens todeling, men i en noe annen form, kan likevel virke bekymringsfullt ut fra SPKs ståsted, jfr. det vi anførte innledningsvis. Fordelen er likevel at samme type ytelser da vil bli håndtert samme sted, ikke som i dag at en sak flyttes mellom etatene avhengig av hvor man er i prosessen med tilbakeføring til arbeidslivet. Det har uansett vist seg å være en lite hensiktsmessig løsning, - også for SPK og de øvrige tjenstepensjonsordningene som må forholde seg til de ulike etatene. Det er ikke bare tale om meldingsrutiner og elektronisk samhandling, men også den daglige kontaktene med etatene om enkeltsaker.

Den foreslåtte pensjonsetaten skal blant mange andre oppgaver ivareta resten av folketrygdens ytelser. Det vil i bl.a dreie seg om pensjonstilfeller for folketrygdens ikke-yrkesaktive medlemmer. Likevel vil det være en rekke tilfeller med rettigheter både til slike ytelser og yrkesrelaterte ytelser fra etaten for arbeid og inntekt. Vi viser til dagens problematiske kombinasjoner av uføre- og etterlatteytelser. Pensjonsetaten skal etter forslaget også ha ansvaret for samordning m.v. av pensjoner, uten at dette er nærmere spesifisert eller kommentert. Utbetaling av pensjoner fra SPK er også nevnt som en oppgave for pensjonsetaten. Som nevnt innledningsvis ser det ikke ut til at disse forholdene er særlig gjennomtenkt eller vurdert nærmere.

For SPK og de andre tjenstepensjonsordningene vil grensesnittet mot **både** etaten for arbeid og inntekt **og** pensjonsetaten være av avgjørende betydning for korrekte pensjonsutbetalinger.

Vi har merket oss at utvalget er av den oppfatning at det aller meste av oppgaveløsningen i pensjonsetaten kan skje uavhengig av oppgavene knyttet til arbeid og redusert arbeidsevne. Vi antar det neppe kan være særlig vanntette skott mellom to etater som tross alt skal arbeide innenfor samme område, og særlig mht IKT må det kunne forventes et betydelig samarbeid, eventuelt en helt ut felles IKT-løsning. Selv om det her legges opp til to separate etater, kan det tenkes at grensesnittet mot SPK kan bli via pensjonsetaten som da formidler opplysninger fra etaten for arbeid og inntekt.

Til punkt 9.5.1 om statlig enetatsmodell

Utvalget har også vurdert andre modeller, og SPK vil – særlig på bakgrunn av anførslene innledningsvis - heller anbefale en statlig enetatsmodell (=Modell 3). Vi viser i den forbindelse til utvalgets egen uttalelse på side 273, som vi slutter oss til :

”Et statlig ansvar vil videre gi bedre muligheter til å utnytte stordriftsfordelene ved ytelsesforvaltning, bl.a. på teknologisiden og i fht. kompetanse, som kan forene kostnadseffektivitet og høy kvalitet i saksbehandlingen. På pensjonsområdet er det særlig viktig med standardisert og god samordnet bakgrunnsinformasjon. Ytelser som beregnes ut fra ulike grunnlag kan være kilde til misforståelser og feil. Saksbehandling på dette område krever pensjonskompetanse, både beregnings-, samordnings- og avregningskompetanse. En felles etat vil ha gode forutsetninger for samordnet informasjonsgrunnlag og slagkraftige kompetansemiljøer på hele området som gjelder beregning og utbetaling av stønader. (Uthevet her) Både ut fra hensynet til brukerretting, kompetanseutvikling og effektivitet kan det med dagens regelverk være en fordel at forvaltning av alderspensjon, uførestønad/ uførepensjon og etterlattepensjon skjer i samme etat.”

Bakgrunnen for at SPK vil foretrekke en slik løsning er selvfølgelig at vi får en etat å forholde oss til, både når det gjelder meldingsrutiner og elektronisk samhandling, men også i det daglige arbeidet med enkeltsaker. Etter vår oppfatning vil også en slik modell i langt større grad også ivareta hensynet sakens ikke ubetydelige økonomiske side.

Til punkt 11.3. om omstillingskostnader

Under omstillingskostnader er det bl.a. nevnt tilpasning av IKT-systemer. Det framgår ikke om dette inkluderer kostnader i tilknytning til nødvendige endringer i - og forbedringer av - den elektroniske samhandlingen mellom en ny etat og tjenstepensjonsordningene. Det er viktig at det også tas høyde for dette. Dessuten vil en ny organisering på folketrygdens område innebære opplæring og kompetanseutvikling i en viss utstrekning også i tjenstepensjonsordningene. Erfaringene fra attføringsreformen 1.1.2002 tilsier at dette ikke må undervurderes, selv om vi på det nåværende tidspunkt er vanskelig å uttale noe nærmere om kostnadsnivået.

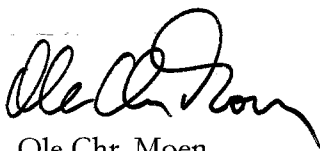
3. Konklusjon

Selv om valg av modell i seg selv ikke er av avgjørende betydning for SPK, vil vi ikke uten videre kunne støtte utvalgets anbefaling om en (fortsatt) løsning med to etater. Vi antar dette er tilstrekkelig begrunnet foran. Etter vår mening vil en statlig etat ha langt bedre forutsetninger for å håndtere dette viktige fagområdet og ivareta alle sider.

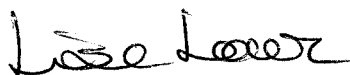
Selv om det kan sies å gå et klart skille mellom yrkesrelaterte trygdeytelser og andre pensjoner m.v. er det etter vårt skjønn likevel en sterk sammenheng. Ytelser fra aetat avløses som regel av ytelser fra trygdeetaten, enten direkte eller etter opphold hvor medlemmet har vært yrkesaktivt. Dette taler for at det er en felles administrativ oppbygging, felles IKT-løsninger og også en felles organisering av de administrative løsninger.

Som nevnt innledningsvis forutsetter SPK at forholdet til samordningsloven og grensesnittet mot tjenstepensjonsordningene må utredes og vurderes før det foretas et valg av modell. SPK deltar gjerne i et slikt arbeid. Vi vil i den anledning ta initiativ til at det opprettes en arbeidsgruppe som kan gjennomgå de administrative utfordringene.

Vi viser ellers til at Arbeids- og sosialdepartementet er fagdepartement for samordning av pensjons- og trygdeytelser, og vi vil ta opp saken separat med Trygdeavdelingen for såvidt gjelder den alminnelig service i betjeningene av de offentlige tjenstepensjonsordningene og organiseringen av utbetalingssystemene og IKT.

Ole Chr. Moen
Juridisk direktør

Lise Løwe
Direktør personkundeområdet

KOPI: Moderniseringsdepartementet
Avdeling for omstilling og personalpolitikk
PB 8004 Dep
0030 OSLO

Kommunal Landspensjonskasse
PB 1733 Vika
0121 OSLO